

نام و نام خانوادگی :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

پایه تحصیلی :

نام دبیر :

نام دبیر :

عنوان آزمون :

جامعه شناسی دهم درس ۳

تاریخ برگزاری

ردیف	لطفًا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم
۱	«ضد فرهنگ» را تعریف کنید. مثال بزنید.	
۲	زلزله و خشکسالی که یک پدیده طبیعی هستند، چگونه به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند؟	
۳	هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند و یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، چه اتفاقی می‌افتد؟	
۴	جهان اجتماعی چگونه طی نسل‌ها دوام می‌یابد؟	
۵	«خرده فرهنگ موافق» را تعریف کنید.	
۶	«فرهنگ» را تعریف کنید و مصداق‌های فرهنگی یک جامعه را نام ببرید.	
۷	به مجموعه آگاهی‌های مشترک جهان اجتماعی می‌گویند.	
۸	جهان اجتماعی و نظم آن چگونه است؟	
۹	آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، چگونه است؟	
۱۰	«جهان اجتماعی» چه شباهتی با بازی فوتبال دارد؟	
۱۱	چه تفاوت‌هایی میان بدن موجود زنده و جهان اجتماعی وجود دارد؟	
۱۲	از ابتکارات ایرانیان برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی احداث در مناطق خشک است.	

۱۳	ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث آن می‌شود.
۱۴	شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراء طبیعی چه تأثیری در زندگی اجتماعی انسان دارد؟
۱۵	شناخت فلزات چگونه می‌تواند بر زندگی اجتماعی انسان تأثیر بگذارد؟
۱۶	شناخت ستارگان چگونه می‌تواند بر زندگی اجتماعی انسان تأثیر بگذارد؟
۱۷	سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌ها چگونه عمل می‌کند؟
۱۸	موجوداتی که بیرون از جهان اجتماعی قرار دارند، چگونه در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند؟
۱۹	جهان هر فرد به اندازه وسعت اوست. گستره اجتماعی نیز به اندازه و آن است.
۲۰	در چه صورتی زندگی اجتماعی بشر در جهان اجتماعی در مسیر خوشبختی و سعادت قرار می‌گیرد؟
۲۱	برای پدیده‌های اعتباری در جهان اجتماعی، پنج نمونه مثال بزنید.
۲۲	برای پدیده‌های تکوینی (پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند)، پنج نمونه مثال بزنید.
۲۳	از میان موارد زیر پدیده‌های اعتباری را مشخص کنید. (دریا - انتخابات - شیطان - ترافیک - کهکشان - خدا) (الف) (ب)
۲۴	چرا موجودات طبیعی و ماوراءطبیعی می‌توانند در گستره جهان اجتماعی قرار گیرند؟
۲۵	برای شکل مقابل یک مثال بنویسید. جهان ماوراءطبیعی ← جهان اجتماعی

- ۱ اگر عقاید، ارزش‌ها هنجارها و مهارت‌های پذیرفته شده در یک خرده فرهنگ، ناسازگار و مخالف با فرهنگ عمومی باشد، در این صورت، این خرده فرهنگ را «ضد فرهنگ» می‌نامند. خرده فرهنگ تبهکاران و سارقان، ضد فرهنگ است.
- ۲ زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند. آن‌ها خانه‌های خود را در برابر زلزله مقاوم می‌کنند و هوای خشک، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند. پس زلزله و خشکسالی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
- ۳ جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.
- ۴ جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد. فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود. بخشی از فرهنگ توسط خانواده و بخشی توسط مدرسه و بخشی هم توسط نهادهای دیگر جامعه منتقل می‌شود.
- ۵ خرده فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند، اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند. به خرده فرهنگ‌های سازگار با فرهنگ عمومی «خرده فرهنگ موافق» می‌گویند.
- ۶ فرهنگ شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها است که سالیان متمادی با یک‌دیگر زندگی می‌کنند. برای مثال نوع خوراکی‌ها، پوشش‌ها، گویش‌ها، آداب و رسوم تولد، عروسی و عزاداری، شیوه‌های گذران اوقات فراغت، شیوه‌های یاددهی - یادگیری، باورها و ارزش‌های اخلاقی، نگرش به عالم و آدم.
- ۷ فرهنگ
- ۸ جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.
- ۹ آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است که به آن فرهنگ می‌گویند.
- ۱۰ در بازی گروهی مثل فوتبال، افراد مختلفی عضوند که عضویت و نقش هرکدام توسط همه اعضا تعریف یا پذیرفته می‌شود. در زمین فوتبال، بازیکنان، داوران و تماشاگران آگاهی‌های مشترکی دارند. آن‌ها قواعد بازی را می‌دانند؛ از عضویت یک‌دیگر اطلاع دارند؛ وظایف و انتظارات یک‌دیگر را می‌شناسند و آن‌ها را می‌پذیرند. پس جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی (فوتبال) است.
- ۱۱ عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است. یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند؛ ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.
- ۱۲ قنات
- ۱۳ گسترش
- ۱۴ این شناخت، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

۱۵ کشف فلز در زندگی انسان، تغییرات فراوان و سازنده‌ای در ساخت و استفاده از ابزار به وجود آورد و موجب توسعه و پیشرفت انسان در کره زمین شد. یکی از عوامل مؤثر در تمدن انسانی استفاده از فلز بوده است.

۱۶ استفاده از ستارگان از زمان‌های دور توسط انسان انجام می‌شده است. انسان‌ها برای تأمین راه‌ها چه در سرزمین‌های دور و بیابان‌ها و چه در دریاها و اقیانوس‌ها، از حرکت ستارگان استفاده می‌کرده‌اند.

۱۷ سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت پیشگان می‌گشاید و ستم پیشگان را در قهر و انتقام فرو می‌گذارد.

۱۸ هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند یعنی موجودات طبیعی و ماوراء طبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

۱۹ فکر - دانش - آگاهی

۲۰ هرچه جهان اجتماعی شناخت صحیح بیشتری از پدیده‌های اجتماعی، طبیعی و ماوراء طبیعی داشته باشد و اعضای آن بر اساس این شناخت صحیح زندگی کنند، زندگی اجتماعی بشر در مسیر خوشبختی و سعادت بیشتری قرار می‌گیرد.

۲۱ خانواده، ترافیک، مدرسه، مسجد، بانک.

۲۲ دریا، شیطان، فرشته، ستارگان، بیابان.

۲۳ الف) انتخابات ب) ترافیک

۲۴ ۱- به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند. ۲- به واسطه تأثیرات تعیین‌کننده بر کنش‌های انسانی (ذکر یک مورد کافی است).

۲۵ سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقال الهی فرو می‌گذارد.

یا شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد. (هر مثال دیگری که نشان‌دهنده تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی باشد، صحیح است).

